

401

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 15 marca 2011 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji filmowej²⁾

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy:

- 1) przy produkcji filmu;
- 2) przy świadczeniu usług filmowych;
- 3) w odniesieniu do osób wykonujących prace lub przebywających na planie filmowym.

Rozdział 2**Produkcja filmów**

§ 2. 1. Producent filmu jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy wszystkim osobom biorącym udział w produkcji filmu.

2. Producent filmu oraz wszyscy pracodawcy osób biorących udział w produkcji filmu są obowiązani wyznaczyć koordynatora do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy najpóźniej na 14 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia zdjęć.

3. Koordynator do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy powinien sprawować nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich osób biorących udział w produkcji filmu.

§ 3. 1. Scenopisy i dokumentacja techniczna filmu powinny uwzględniać organizację pracy w sposób bezpieczny i higieniczny w każdej fazie produkcji filmu.

2. Scenopisy i dokumentacja techniczna filmu, w części dotyczącej realizacji danej sceny, powinny być dostarczane w terminie umożliwiającym podjęcie prac organizacyjnych i przygotowanie środków technicznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 4. 1. Kierownik produkcji filmu jest obowiązany sporządzić szczegółowy plan zabezpieczeń dla wszelkich prac zdjęciowych i jest odpowiedzialny za jego wykonanie.

2. Plan zabezpieczeń stanowi część dokumentacji technicznej filmu i powinien zawierać wykaz prac i scen szczególnie niebezpiecznych.

3. Bezpośredni i osobisty nadzór nad wykonaniem planu zabezpieczeń powinien sprawować koordynator do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy.

4. Z planem zabezpieczeń należy zapoznać wszystkie osoby biorące udział w realizacji prac zdjęciowych, w szczególności aktorów, reżysera, operatora, kierownika planu oraz drugiego reżysera.

5. Plan zabezpieczeń kaskaderskich powinien sporządzić kaskader filmowy-koordynator, który następnie powinien być odpowiedzialny za jego realizację.

§ 5. 1. Prace niebezpieczne, w środowisku nieznanym lub szczególnie trudnym, w szczególności w obiektach przemysłowych, w kopalniach, na morzu, w górach, na pustyniach oraz w dżunglach, należy poprzedzić pisemnymi konsultacjami ze specjalistami branżowymi w celu określenia środków zabezpieczających.

2. Korespondencja z konsultacji, o których mowa w ust. 1, stanowi część dokumentacji technicznej filmu.

3. Kierownik produkcji filmu jest obowiązany zapoznać wszystkich członków grupy zdjęciowej z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji filmowej oraz wyposażyć ich w środki ochrony indywidualnej.

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej — kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 216, poz. 1595).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 10 sierpnia 2010 r. pod numerem 2010/0559/PL zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 36, poz. 181 i Nr 63, poz. 322.

4. Pisemne potwierdzenie zapoznania grupy zdjęciowej z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi część dokumentacji filmu.

5. Kierownik produkcji filmu jest obowiązany do zastosowania urządzeń ochronnych zapewniających bezpieczeństwo wszystkich osób uczestniczących w zdjęciach.

6. Grupę zdjęciową należy wyposażyć w środki do udzielenia pierwszej pomocy w razie wypadków przy pracy i w nagłych zachorowaniach oraz zapewnić fachową pomoc lekarską i środki transportu przystosowane do warunków terenowych.

7. W warunkach plenerowych producent filmu powinien zabezpieczyć stanowiska pracy przed ujemnym wpływem zjawisk atmosferycznych.

§ 6. 1. Miejsca przeznaczone na pobyt wszystkich członków grupy zdjęciowej w czasie wolnym należy wyposażyć w urządzenia higieniczno-sanitarne i urządzenia służące do wypoczynku, a także zabezpieczyć przed ujemnym wpływem zjawisk atmosferycznych.

2. Członkom grupy zdjęciowej należy umożliwić korzystanie z posiłków i napojów, a w okresie od września do maja oraz w porze nocnej — z posiłków i napojów gorących.

§ 7. 1. Dzieci uczestniczące w zdjęciach powinny znajdować się pod opieką swoich opiekunów lub innych osób dorosłych, którym za zgodą opiekunów powierzono opiekę.

2. Osoby sprawujące opiekę należy zapoznać z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji filmowej.

3. Wykonywanie pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dzieci na planie zdjęciowym regulują odrębne przepisy.

§ 8. 1. Zwierzęta biorące udział w zdjęciach powinny pozostawać pod opieką tresera lub innej osoby za nie odpowiedzialnej.

2. Stan zdrowia zwierząt powinien być stwierdzony aktualnym zaświadczeniem lekarza weterynarii.

3. Zwierzęta niebezpieczne mogą brać udział w zdjęciach tylko w razie zastosowania środków i urządzeń zapewniających bezpieczeństwo dla otoczenia.

4. Udział zwierząt w zdjęciach scen batalistycznych, masowych lub innych, w których występują czynniki mogące wpływać na zmianę zachowania się zwierzęcia, powinien być poprzedzony próbami przeprowadzonymi w warunkach najbardziej zbliżonych do występujących w ujęciach filmowych, przy zachowaniu środków bezpieczeństwa.

5. Wyniki prób, o których mowa w ust. 4, powinny decydować o przydatności zwierzęcia do zdjęć filmowych.

6. W czasie wolnym od zdjęć zwierzętom należy zapewnić miejsca odpowiednie pod względem higieniczno-sanitarnym oraz spełniające minimalne warunki określone dla poszczególnych gatunków w przepisach odrębnych.

Rozdział 3

Czynności zwiększonego ryzyka

§ 9. 1. Czynności kaskaderskie należy powierzać wyłącznie osobom posiadającym umiejętności odpowiedzialnie do ich wykonywania, w szczególności osobom, których umiejętności zostały stwierdzone dokumentem wydanym na podstawie przepisów prawa.

2. Za czynności, o których mowa w ust. 1, uważa się czynności, których wykonywanie na planie filmowym wymaga specjalnych umiejętności i jednocześnie szczególnej sprawności psychofizycznej.

3. Osoba wykonująca czynności, o których mowa w ust. 1, jest obowiązana posiadać orzeczenie lekarza medycyny pracy o zdolności do wykonywania tych czynności.

4. Orzeczenie, o którym mowa w ust. 3, wydaje się na koszt osoby wnioskującej, chyba że jest ona pracownikiem.

§ 10. 1. Odtwarzanie efektów pirotechnicznych na planie filmowym, w szczególności z wykorzystaniem broni, amunicji, materiałów pirotechnicznych lub wybuchowych, należy powierzać osobom posiadającym w tym zakresie uprawnienia wydane na podstawie odrębnych przepisów.

2. Nabywanie, przewóz, przechowywanie i używanie broni palnej, amunicji, materiałów wybuchowych i pirotechnicznych na potrzeby produkcji filmów, a także organizację i pracę służby pirotechnicznej regulują odrębne przepisy.

§ 11. Prace z zastosowaniem efektów pirotechnicznych zalicza się do prac szczególnie niebezpiecznych i wymagających zastosowania środków ochrony zbiorowej i indywidualnej.

§ 12. Roboty budowlano-montażowe, w tym instalacyjne i rozbiórkowe, dotyczące dekoracji oraz pomostów należy prowadzić zgodnie z przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

§ 13. Zabrania się wywierania wpływu na wszystkie osoby wykonujące czynności zwiększonego ryzyka celem przyspieszenia wykonania tych czynności.

§ 14. Przy stosowaniu efektów pirotechnicznych, wykonywaniu czynności kaskaderskich oraz innych scen niebezpiecznych konieczna jest obecność osób uprawnionych do udzielenia pierwszej pomocy przedlekarskiej, w tym pielęgniarzy, sanitariuszy lub ratowników wykwalifikowanych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, posiadających sprzęt ratowniczy i środki do udzielania pierwszej pomocy oraz środki transportu przystosowane do warunków terenowych.

§ 15. W przypadku używania na planie zdjęciowym ognia otwartego lub efektów pirotechnicznych, a także efektów specjalnych z ogniem należy stosować środki ochrony przeciwpożarowej przewidziane w szczególności dla prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, określone w odrębnych przepisach.

Rozdział 4

Inscenizacja

§ 16. Rekwizyty i urządzenia markujące powinny być wykonywane, instalowane, użytkowane, przechowywane i przewożone w sposób zapewniający bezpieczeństwo i higienę użytkowników oraz otoczenia.

§ 17. Materiały i substancje oraz maszyny i urządzenia używane do markowania zjawisk fizycznych i atmosferycznych, w szczególności śniegu, mgły, kurzu, dymu i barwienia powietrza, nie mogą zagrażać życiu i zdrowiu osób biorących udział w realizacji scen z udziałem tych zjawisk ani prowadzić do degradacji środowiska.

§ 18. 1. Kostiumy, odzież i obuwie należy wydawać ze składu w stanie czystym i odpowiadającym wymaganiom higieniczno-sanitarnym.

2. Środki do patynowania i charakteryzacji odzieży nie mogą zawierać substancji lub preparatów łatwo palnych, wysoce łatwo palnych i skrajnie łatwo palnych lub substancji lub preparatów niebezpiecznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia człowieka.

3. Kostiumy, odzież i obuwie przed zwróceniem ich do składu powinny być odświeżone, czyszczone, prane oraz poddane dezynfekcji, a w razie potrzeby dezynsekcji.

4. Pomieszczenia kostiumerni powinny być zaopatrzone w skutecznie działające urządzenia wentylacyjne oraz dezynfekowane przez rozpylenie środków o działaniu dezynfekcyjnym, a w razie potrzeby dezynsekcyjnym, bez przykrego zapachu.

5. Pomieszczenia stałej pracy pracowników magazynu powinny być trwale oddzielone od pomieszczeń magazynowych.

§ 19. 1. Prace związane z obróbką martwego włośa, zdejmowanie odlewów, czyszczenie i barwienie powinny być przeprowadzane w oddzielnych pomieszczeniach.

2. Czynności związane z zastosowaniem substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, o których mowa w przepisach dotyczących substancji i preparatów chemicznych, w szczególności o właściwościach lotnych, należy wykonywać w digestorium, zaopatrzonym w sprawnie działające urządzenia wentylacyjne, lub na wolnym powietrzu, przy zastosowaniu środków ochrony indywidualnej.

3. Opakowania i naczynia służące do przechowywania produktów charakteryzatorskich i środków stosowanych w technice charakteryzatorskiej, w szczególności w charakteryzatorni, fryzjerni, perukarni oraz modelarni, powinny być oznaczone wyraźnie i trwale co do ich zawartości.

4. Powłoki charakteryzatorskie o działaniu utrudniającym proces wymiany powietrznej i ciepłej organizmu nie powinny być stosowane do pokrywania więcej niż 30% powierzchni ciała.

5. Należy unikać sytuacji, w których osoby pozostają w stanie ucharakteryzowania przez ponad 2 godziny, w szczególności ucharakteryzowane powłokami określonymi w ust. 4.

6. Osobom ucharakteryzowanym należy umożliwić korzystanie z urządzeń z ciepłą wodą oraz ze środków do oczyszczenia i umycia ciała z produktów charakteryzatorskich.

Rozdział 5

Urządzenia elektryczne i technika zdjęciowa, dźwięku i oświetlenia

§ 20. 1. Instalacje rozdziału energii elektrycznej dla potrzeb techniki zdjęciowej, dźwięku i oświetlenia powinny być zaprojektowane i wykonane zgodnie z odrębnymi przepisami i Polskimi Normami dotyczącymi instalacji elektrycznych w obiektach budowlanych, w tym na terenie budowy i rozbiórki, oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, a także chroniły w dostatecznym stopniu ludzi przed porażeniem prądem elektrycznym.

2. W czasie trwania zdjęć przeglądy i naprawy instalacji, o których mowa w ust. 1, powinien wykonywać elektryk dyżurny.

3. Projekt, konstrukcja i wybór materiałów oraz urządzeń ochronnych w instalacjach, o których mowa w ust. 1, powinny być dostosowane do rodzaju i mocy rozdzielanej energii oraz do warunków zewnętrznych.

4. Kwalifikacje osób obsługujących instalacje, o których mowa w ust. 1 i 2, określają odrębne przepisy.

§ 21. 1. Sprzęt i urządzenia należy poddawać okresowym przeglądom i konserwacji zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa i higieny pracy, a przed wydaniem do eksploatacji sprawdzać pod względem sprawności i stanu technicznego.

2. Przed wydaniem do eksploatacji urządzeń zasilanych energią elektryczną należy badać skuteczność ochrony przeciwporażeniowej.

§ 22. 1. Sprzęt, urządzenia i przedmioty wyposażenia instalowane na konstrukcjach i pomostach należy zabezpieczać dodatkowo, w szczególności pasami, metalowymi linami lub łańcuchami.

2. Urządzenia pomocnicze i przedmioty wyposażenia opraw oświetleniowych należy przechowywać w specjalnych pojemnikach, a po ich zainstalowaniu zabezpieczać zgodnie z instrukcją eksploatacyjną użytkowanego sprzętu.

3. Sprzęt i urządzenia oświetleniowe przeznaczone do zawieszenia należy zabezpieczać dodatkowo przed wypadnięciem lub rozpryskiem.

§ 23. Nie jest dopuszczalne:

1) włączanie i wyłączanie odbiorników elektrycznych bez użycia przełączników;

2) zawieszanie jakichkolwiek urządzeń lub innych przedmiotów na przewodach elektrycznych.

§ 24. Instalowanie ciężkich jednostek oświetleniowych i innych przedmiotów na podwyższeniach powinno się odbywać pod bezpośrednim nadzorem osób uprawnionych, przy użyciu urządzeń pomocniczych i zabezpieczających.

§ 25. 1. Należy ograniczać czas przebywania pracowników oraz innych osób w pełnym oświetleniu produkcyjnym.

2. Pełne produkcyjne oświetlenie planu zdjęciowego należy stosować tylko podczas generalnych prób oświetlenia oraz podczas wykonywania zdjęć.

3. Personel obsługi planu zdjęciowego powinien stosować okulary ochronne lub daszki ochronne.

§ 26. Podczas wyładowań atmosferycznych i silnych wiatrów w plenerze przenośny sprzęt elektryczny należy wyłączać spod napięcia, a wszystkie prace montażowe przy nim wstrzymać.

Rozdział 6

Dekoracje

§ 27. Budowa lub rozbiórka dekoracji filmowych powinna być wykonywana zgodnie z przepisami prawa budowlanego oraz przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

§ 28. 1. Wykonanie dekoracji filmowych o skomplikowanej konstrukcji lub wymagających odstępstw od zasad sztuki budowlanej należy opierać na dokumentacji konstrukcyjno-wykonawczej i obliczeniach statycznych.

2. O konieczności sporządzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1, każdorazowo powinien decydować producent filmu w porozumieniu ze scenografem i kierownikiem budowy dekoracji.

§ 29. Dekoracje wykonane z materiałów palnych, mogące powodować szybkie rozprzestrzenianie się pożaru, powinny być zabezpieczone środkami ogniochronnymi do stopnia co najmniej trudnozapałności.

§ 30. 1. Dekoracje przeznaczone do obsługi technicznej planu zdjęciowego, w szczególności pomosty, schody i drabiny, należy wykonywać w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy.

2. Elementy nośne i konstrukcyjne należy wykonywać z materiałów o zgodnej z przeznaczeniem jakości i wytrzymałości oraz poddawać konserwacji i okresowej kontroli.

3. Pomosty, przejścia i trasy komunikacyjne należy zabezpieczać krawężnikami i poręczami gładkimi oraz zapewnić widoczne oznaczenia dopuszczalnego obciążenia.

4. Nawierzchnie tras komunikacyjnych nie mogą mieć części wystających.

§ 31. Elementy dekoracji poddawane w obecności ludzi niebezpiecznym efektem na planie zdjęciowym, w szczególności efektem wyburzenia lub zawalania, należy wykonywać z materiałów niestwarzających zagrożenia. Za materiały niestwarzające zagrożenia uważa się w szczególności tworzywa sztuczne, balzę, korek oraz zaprawę niepalną.

§ 32. Dekoracje i budowle filmowe przed oddaniem ich do użytku powinny zostać odebrane przez:

- 1) na terenie podmiotu produkującego film — osobę zarządzającą tym podmiotem lub działającą w jej imieniu;
- 2) w plenerze — kierownika produkcji filmu.

§ 33. W czasie użytkowania dekoracji wszelkie zmiany w konstrukcji mogą być dokonywane wyłącznie za zgodą kierownika budowy, co należy zaznaczać w prowadzonej dokumentacji.

§ 34. Przy zabudowywaniu dekoracji zwartych należy wytyczać i oznaczać przejścia komunikacyjne o szerokości umożliwiającej ewakuację oraz dostęp do urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego.

§ 35. Po przerwach w pracy wywołanych działaniem sił natury lub awariami technicznymi dekoracje plenerowe należy poddawać szczegółowym oględzinom przez osoby, o których mowa w § 32, w celu stwierdzenia i usunięcia ewentualnych szkód mających wpływ na wytrzymałość lub statyczność budowli.

§ 36. Reżyser, operator obrazu i kierownik produkcji obowiązani są przestrzegać tego, aby dekoracje używane były zgodnie z ich przeznaczeniem określonym w scenopisie.

§ 37. Urządzenia i instalacje elektryczne oraz sztuczne źródła światła instalowane w dekoracjach filmowych jako czynne urządzenia przeznaczone do zniszczenia lub uszkodzenia dla celów inscenizacyjnych powinny być zasilane prądem o napięciu nieprzekraczającym 24 V.

§ 38. W planie organizacji robót rozbiórkowych należy przewidywać niezwłoczne porządkowanie placu budowy po wykonaniu zdjęć, usuwanie pozostałości niebezpiecznych dla życia lub zdrowia oraz zabezpieczenie elementów porzbiórkowych.

Rozdział 7

Hale zdjęciowe

§ 39. Hale zdjęciowe należy wyposażać w urządzenia służące do bezpiecznego instalowania sprzętu technicznego i wyposażenia.

§ 40. Pomieszczenia hal zdjęciowych powinny posiadać stale dostępne wyjścia ewakuacyjne, stały dostęp do środków łączności oraz sprawnie działające oświetlenie awaryjne.

§ 41. 1. Urządzenia oraz konstrukcje galerii i pomostów powinny zapewniać bezpieczeństwo ludzi i zabezpieczać przed upadkiem przedmiotów z wysokości.

2. Pomosty i galerie powinny mieć przynajmniej dwa wyjścia ewakuacyjne.

§ 42. Hale zdjęciowe należy wyposażać w urządzenia służące do bezpiecznego wykonywania prac montażowych, instalacyjnych i porządkowych na wysokościach.

§ 43. 1. Eksploatacja urządzeń jezdnych, dźwigowych oraz konstrukcji nośnych, służących do transportowania i zawieszania pomostów oraz urządzeń technicznych i dekoracji, powinna odbywać się zgodnie z instrukcjami użytkownika, ogólnymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisami w sprawie dozoru technicznego.

2. Urządzenia, o których mowa w ust. 1, należy poddawać konserwacji i okresowym badaniom.

§ 44. Wznoszenie, zabudowywanie, uzbrajanie pomostów i galerii oraz ich rozbiórka i przemieszczanie, a także podnoszenie i opuszczanie pomostów wiszących oraz innych podobnych konstrukcji może się odbywać jedynie po opuszczeniu miejsc pod tymi konstrukcjami przez ludzi i zwierzęta.

§ 45. Zasłony, kotary i przystawki fotograficzne należy zawieszać na urządzeniach i konstrukcjach zapewniających bezpieczne użytkowanie.

§ 46. 1. Użytkowanie hal powinno odbywać się w sposób zapewniający możliwość szybkiej ewakuacji osób i sprzętu.

2. Drogi, przejścia i pasy komunikacyjne w halach i na trasach wiodących do hal należy oznaczać znakami bezpieczeństwa i pozostawić wolne od przedmiotów utrudniających ewakuację.

§ 47. Hale zdjęciowe należy utrzymywać w porządku i czystości. Odpylanie powinno odbywać się przy użyciu mechanicznych urządzeń.

§ 48. Nie jest dozwolone składowanie elementów dekoracji, fundusu i materiałów budowlanych na terenie hal zdjęciowych.

§ 49. Nadzór nad użytkowaniem i stanem pomieszczeń halowych powinna pełnić osoba wyznaczona przez kierownika produkcji.

Rozdział 8

Laboratoria

§ 50. Laboratoria chemiczne, biologiczne i oddziały obróbki taśmy filmowej należy urządzać i wyposażać zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi.

§ 51. Pomieszczenia laboratoriów i oddziałów obróbki taśmy filmowej, w których odbywa się praca związana z przygotowaniem, rozdziałem, stosowaniem i regeneracją roztworów, powinny odpowiadać przepisom techniczno-budowlanym oraz ogólnym przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie pomieszczeń pracy.

§ 52. 1. Prace z wywoływaczami barwnymi należy wykonywać wyłącznie w rękawicach ochronnych.

2. Stanowiska pracy, przy których procesy technologiczne wymagają użycia substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych o właściwościach lotnych lub gdy takie substancje lub preparaty powstają w wyniku procesu technologicznego, należy wyposażać w miejscowe odciągi wentylacji wywiewnej o skutecznym działaniu, chyba że procesy te zostały zhermetyzowane.

§ 53. 1. Urządzenia i instalacje kanalizacyjne w pomieszczeniach, w których ścieki zawierają substancje szkodliwe dla zdrowia, należy stale utrzymywać w stanie sprawności.

2. Odpady i płyny ściekowe z tych pomieszczeń należy poddawać neutralizacji lub właściwemu rozcieńczeniu oraz okresowo badać w celu ustalenia skuteczności oczyszczania.

§ 54. Producent filmu jest obowiązany zapewnić przestrzeganie odrębnych przepisów określających szczegółowe warunki ochrony osób zatrudnionych przy produkcji filmów przed zagrożeniami spowodowanymi przez substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne.

Rozdział 9

Pomieszczenia ciemniowe

§ 55. 1. Pomieszczenia ciemniowe należy wyposażać w oświetlenie ciemniowe, wykonane i usytuowane w taki sposób, aby osoby tam przebywające mogły rozróżniać zarysy przedmiotów i dróg komunikacyjnych.

2. Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz sprzęt w pomieszczeniach ciemniowych należy umieszczać w sposób zapewniający bezpieczne obsługiwane tych maszyn i innych urządzeń technicznych oraz komunikację wewnętrzną.

3. Materiały, narzędzia, produkty i przedmioty użytku należy układać i przechowywać w przystosowanych do tego miejscach lub urządzeniach, w szczególności na półkach, regałach, wieszakach lub w zasobnikach.

4. Niedopuszczalne jest pozostawianie opakowań z taśmą filmową lub innych przedmiotów na podłodze oraz w przejściach komunikacyjnych.

5. Progi, schody i inne występy znajdujące się w przejściach komunikacyjnych należy zastępować pochylnikami lub oznaczać w widoczny sposób.

6. Miejsca znajdujące się przed wejściem do pomieszczenia ciemniowego należy oświetlać w sposób umożliwiający przystosowanie wzroku do zmian warunków oświetleniowych.

7. Pomieszczenia ciemniowe należy zaopatrywać w wentylację mechaniczną.

8. Pomieszczenia ciemniowe dla jednoosobowych stanowisk pracy należy wyposażać w sygnalizację świetlną i alarmową — zgodnie z wymaganiami określonymi w Polskich Normach.

Rozdział 10

Prace graficzne i precyzyjne

§ 56. 1. Czynności, których wykonywanie wymaga wyťažonej pracy wzrokowej, należy wykonywać wyłącznie przy zapewnieniu właściwych warunków oświetleniowych.

2. W pomieszczeniach i innych miejscach wykonywania czynności wymagających wyťažonej pracy wzrokowej należy przeprowadzać okresowe badania i pomiary oświetlenia zgodnie z wymaganiami określonymi w odrębnych przepisach oraz Polskich Normach.

3. Przy pracach graficznych związanych z produkcją filmów należy stosować materiały i środki techniczne, których jakość wpływa na poprawę warunków pracy wzrokowej.

Rozdział 11

Składowanie i transport

§ 57. 1. Substancje i preparaty chemiczne należy składować w miejscach i opakowaniach przeznaczonych do tego celu, zgodnie z przepisami o substancjach i preparatach chemicznych.

2. W czasie transportu, składowania i stosowania substancji i preparatów chemicznych należy stosować środki ochrony zbiorowej i indywidualnej chroniące osoby zatrudnione przy produkcji filmów przed szkodliwym i niebezpiecznym działaniem tych substancji lub preparatów.

§ 58. 1. Składy dekoracji, fundusu i materiałów budowlanych należy umieszczać w miejscach nieutrudniających komunikacji wewnętrznej, łatwo dostępnych dla środków transportu, na terenie utwardzonym oraz zabezpieczonym przed ujemnym wpływem czynników atmosferycznych.

2. Elementy dekoracji i fundusu oraz materiały uzyskiwane z rozbiórki dekoracji przeznaczone do ponownego użycia należy oczyszczać z wystających części ostrych, w szczególności gwoździ i szkła, oraz układać w sposób uporządkowany i łatwo dostępny do składowania i pobierania.

3. Sterty i stosy nie mogą grozić utratą stateczności.

§ 59. 1. Pomieszczenia i stanowiska pracy, w których stosowane jest tymczasowe lub podręczne składowanie taśmy filmowej dla celów produkcyjnych, należy wyposażać w odpowiednie regały, półki lub stelaże, zapewniające bezpieczne składowanie taśmy.

2. Nie jest dozwolone składanie taśmy na podłodze przy stanowisku roboczym.

§ 60. 1. Transport pudełek z taśmą filmową powinien odbywać się w pudłach zbiorczych, których konstrukcja zapewnia wygodę i łatwość ręcznego dźwigania i przenoszenia.

2. Przenoszenie taśmy filmowej w ilości przekraczającej dwa opakowania powinno odbywać się w specjalnych pojemnikach, w szczególności w pudłach, kontenerach lub koszach, lub w odpowiednich siatkach.

3. Do transportu wewnętrznego taśmy należy stosować odpowiednio dobrany sprzęt pomocniczy ułatwiający transport, w szczególności wózki lub kosze z uchwytami.

§ 61. 1. Transport filmowego sprzętu technicznego powinien odbywać się w dostosowanych do tego pojemnikach, obudowach, skrzyniach lub zwijadłach, chroniących sprzęt przed uszkodzeniem i ułatwiających transport. Urządzenia te należy wyposażać w uchwyty.

2. Przedmioty przewożone transportem samochodowym należy rozmieszczać na powierzchni załadunkowej pojazdu i zabezpieczać przed przypadkowym przemieszczeniem lub wypadnięciem w czasie przewozu.

3. Dla ułatwienia załadunku i wyładunku przedmiotów należy stosować urządzenia zmniejszające wysiłek fizyczny i zapewniające bezpieczeństwo pracy ręcznej.

§ 62. 1. Przewożenie osób samochodami ciężarowymi powinno odbywać się wyłącznie przy spełnieniu wszelkich wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących przewozu osób samochodami ciężarowymi.

2. Przewożenie osób razem z ładunkiem powinno odbywać się wyłącznie przy wydzieleniu odpowiedniego miejsca, zapewniającego wygodę i bezpieczeństwo przewozu osób. Miejsce takie powinno być odzielone od przewożonego ładunku.

3. Niedopuszczalne jest przewożenie osób na powierzchni załadunkowej pojazdu z materiałami sypkimi lub innymi materiałami przewożonymi luzem oraz z materiałami szkodliwymi lub niebezpiecznymi dla życia lub zdrowia ludzkiego.

4. W zimie pojazdy przeznaczone do przewozu lub przebywania w nich osób należy ogrzewać.

5. W pojazdach, z których dokonuje się zdjęć filmowych lub na których instaluje się inne stanowiska obsługi technicznej filmu, należy urządzać miejsca zapewniające bezpieczeństwo osób obsługujących te stanowiska.

Rozdział 12

Przepis końcowy

§ 63. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

B. Zdrojewski

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 28 kwietnia 1970 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji filmowej (Dz. U. Nr 12, poz. 113 oraz z 1993 r. Nr 50, poz. 229), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 26 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy — Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661 oraz z 1998 r. Nr 66, poz. 431).